

УДК 7.072.2

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/61-2-18>

Христина НАГОРНЯК,
orcid.org/0000-0003-2901-816X
кандидатка мистецтвознавства,
доцентка кафедри дизайну і теорії мистецтва
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
(Івано-Франківськ, Україна) kristina.nagornyak@pnu.edu.ua

Ірина МАКСИМЛЮК,
orcid.org/0000-0001-7021-3069
кандидатка мистецтвознавства,
старша викладачка кафедри дизайну і теорії мистецтва
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
(Івано-Франківськ, Україна) iryna.maksymliuk@pnu.edu.ua

МИХАЙЛО СТАНКЕВИЧ ЯК НАУКОВИЙ КЕРІВНИК ДИСЕРТАЦІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

У статті здійснено аналіз наукового доробку дисертантів, які були захищені за період педагогічної та наукової діяльності М. Станкевича. Розглянуто різноманітність тематики дисертаційних досліджень відповідно до спеціальностей.

Керівництво дисертаційними дослідженнями – це тільки мала частина великої наукової та педагогічної діяльності Михайла Станкевича. У кожній науковій роботі дисертанта відчувається вплив та новаторський підхід до мистецьких явищ, закладений авторитетністю наукового керівника. М. Станкевич був відомим науковцем, істориком і теоретиком народного мистецтва, слава про якого відома далеко за межами України. Власне, він завжди був у пошуках нових підходів та методик до мистецтвознавчих досліджень. До уже існуючих традиційних підходів вивчення та аналізу творів мистецтва, він завжди прагнув додати новаторські ідеї та розмірковування абстрактно-філософського характеру. Це стало хорошою практикою і новим «словом» у мистецтві і мистецтвознавчій науці загалом. Окрім того, він завжди був відкритий до своїх дисертантів і готовий підтримати цікаві і неординарні ідеї кожного дослідника загалом.

Михайло Євстахійович Станкевич був харизматичною особистістю із високим рівнем європейської культури. Він завжди перебував у пошуку нових виражальних засобів та прийомів, щоб надати мистецтву сучасних рис та підняти його на більш високий рівень. Саме тому, ніколи не зупинявся на одній тематичі, а, навпаки, мотивував та заохочував своїх дисертантів до пошуку неординарних тем наукових розвідок. Спрямованість у майбутнє, реалізована у творчості учнів і підтримці колег, забезпечила послідовність та розвиток дослідницької традиції народного мистецтва.

У даному дослідженні, ми лиш частково привернули увагу до наукових методів та підходів запропонованих М. Станкевичом, як науковим керівником. Адже переконані, що методична система, концепції та підходи щодо дисертаційних досліджень, а також створена Михайлом Станкевичом наукова школа, обов'язково, потребують подальших, більш детальних, наукових розвідок.

Ключові слова: дисертаційні дослідження, науковий керівник, історія і теорія пластичних мистецтв.

Khrystyna NAHORNIAK,
orcid.org/0000-0003-2901-816X
Candidate of Art History,
Associate Professor at the Department of Design and Art Theory
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University
(Ivano-Frankivsk, Ukraine) kristina.nagornyak@pnu.edu.ua

Iryna MAKSYMLIUK,
orcid.org/0000-0001-7021-3069
Candidate of Art History,
Senior lecturer of department of Design and Art Theory
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University
(Ivano-Frankivsk, Ukraine) iryna.maksymliuk@pnu.edu.ua

MYKHAILO STANKEVYCH AS A SCIENTIFIC SUPERVISOR OF DISSERTATION RESEARCH

The article deals with the scientific work of postgraduate students who defended their theses during the period of M. Stankevych's pedagogical and scientific activity. The variety of themes of dissertation research according to specialties has been analyzed.

Supervision of dissertation research is only a small part of Mykhailo Stankevych's great scientific and pedagogical activity. The impact and innovative approach to artistic phenomena laid by the authority of the scientific supervisor are felt in every thesis of the postgraduate. M. Stankevych was a famous scientist, historian and theoretician of folk art, whose fame is known far beyond the borders of Ukraine. Actually, he was always in search of new approaches and methods to art studies. To the already existing traditional approaches to the study and analysis of works of art, he was keen to add innovative ideas and reflections of an abstract-philosophical nature. It became a good practice and a new «word» in art and art studies in general. In addition, he was always open to his postgraduate students and was ready to support the interesting and extraordinary ideas of each researcher.

Mykhailo Evstakhiyovych Stankevych was a charismatic person with a high level of European culture. He was always in search of new expressive means and techniques to give art modern features and raise it to a higher level. That is why he never stopped at one topic, but, on the contrary, he motivated and encouraged his postgraduates to search for extraordinary topics for their scientific research. Orientation towards the future, being realized in the creativity of students and the support of colleagues, ensured the consistency and development of the research tradition of folk art.

In the research we only partially drew attention to the scientific methods and approaches invented by M. Stankevych as a scientific supervisor. After all, we are convinced that the methodological system, concepts and approaches to the postgraduates' dissertation research, as well as the scientific school created by Mykhailo Stankevych, necessarily require further, more detailed, scientific research.

Key words: *dissertation research, scientific supervisor, history and theory of plastic arts.*

Постановка проблеми. Михайло Євстахійович Станкевич – український мистецтвознавець, педагог. Доктор мистецтвознавства (1995), професор (2000), член НСХУ (1988), Голова Співки критиків та істориків мистецтва (СКІМ – з 1999), член-кореспондент Національної академії мистецтв України (секція естетики та культурології, 2002). Лауреат Всеукраїнської літературно-мистецької премії імені братів (Богдана та Левка) Лепких (2010), обласної премії імені С. Гординського (Львів, 2004), нагороджений Срібною медаллю Національної академії мистецтв України (2008) (Станкевич, 2015).

Відомий науковець, історик і теоретик народного мистецтва, слава про якого відома далеко за межами України. Його захоплення мистецтвом багатогранне та різностороннє, яке охоплювало не тільки традиційні підходи до вивчення та аналізу творів, а й новаторські ідеї та розмірковування абстрактно-філософського характеру. У даній статті ми хочемо висвітлити тільки малу частину педагогічної і наукової діяльності М. Станкевича, а саме як наукового керівника дисертаційних досліджень.

Аналіз досліджень. Аналіз останніх досліджень та публікацій показав, що постать М. Станкевича та його вклад у мистецтвознавчу науку неодноразово досліджувалися відомими науковцями: Боднар О. (Боднар, 2003), Захарчук-Чугай Р. (Захарчук-Чугай, 1998), Никорак О. (Никорак, 2017), Откович В. (Откович, 1998), Саноцька Х. (Саноцька, 1987), Селівачов М. (Селівачов, 1988), Слободян О. (Слободян, 2003),

Федорук О. (Федорук, 2002). Окреме дослідження, щодо даної проблематики, – відсутнє, що підсилює актуальність обраної теми.

Мета статті. Метою статті є висвітлення постаті М. Станкевича як керівника дисертаційних досліджень та особливостей його науково-педагогічних підходів до наукових розвідок.

Виклад основного матеріалу. М. Станкевич як теоретик мистецтва у своїх розвідках відкривав нові шляхи розкриття досліджуваних проблем у мистецтвознавчій науці. Він висловлював сміливі ідеї, гіпотези і твердження, які мали б зруйнувати звичні стереотипи, не боячись експериментів та новаторства у мистецтвознавстві. Основні його думки викладені у вибраних працях «Теорія рами», де найгострішою є праця про можливість заміни для майбутніх митців дисципліни історії мистецтва «неісторією» у вигляді кодифікованих художніх модусів (Станкевич, 2015: 7).

Особливої уваги заслуговує праця М. Станкевича «Автентичність мистецтва. Питання теорії пластичних мистецтв: вибрані твори» (Станкевич, 2004), де автором порушуються проблеми теоретичного аспекту дослідження декоративного мистецтва, які й на даний час є актуальними і знаходять продовження в розвідках його учнів.

Будучи генератором масштабних ідей і принципово нових підходів до вивчення та аналізу історії та теорії пластичних мистецтв, він і від своїх дисертантів вимагав глибокого аналізу і нестандартних підходів. Саме тому дисертаційні дослідження його аспірантів та здобувачів охоплювали

широкий спектр проблем не тільки образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, а й дизайну, архітектури, історії та теорії мистецтва.

Збагачуючи свої знання у різних видах українського декоративного мистецтва, М. Станкевич, як справжній педагог, намагався своїм прикладом і, головне, допомогою сприяти розвитку і розквіту пластичних мистецтв. Запропонована М. Станкевичем теорія типології виявилася успішною і придатною для вивчення пластичних мистецтв. Вона стала основою багатьом дослідникам, які розробили детальнішу типологію тканих (Раїса Захарчук-Чугай, Олена Никорак, Ольга Олійник), вишитих (Раїса Захарчук-Чугай, Тетяна Куцир), в'язаних, плетених, мережаних (Тетяна Зузяк, Олена Козакевич), бісерних (Олена Федорчук), керамічних (Людмила Герус, Агнія Колупаєва, Романа Мотиль, Галина Івашків) та виробів з інших матеріалів. Цією типологією дотепер послуговуються не лише колеги відділу народного мистецтва, а й молоді вчені інших наукових центрів (Косів, Івано-Франківськ, Тернопіль, Луцьк, Хмельницький, Чернігів, Київ), особливо магістри й аспіранти вищих мистецьких навчальних закладів України (Никорак, 2017: 493).

М. Станкевич як педагог завжди думав про своїх послідовників та учнів, які б продовжили його справу в царині мистецтва, тому допомагав і сприяв молодим і перспективним вченим. Так, очоливши у 1991 році відділ народних художніх промислів Інституту народознавства НАН України, під його керівництвом було захищено: докторську дисертацію О. Никорак «Українська народна тканина XIX–XX ст.: типологія, локалізація, художні особливості. Інтер'єрні тканини (за матеріалами західних областей України)» за спеціальністю «декоративне і прикладне мистецтво» (Никорак, 2006); кандидатські дисертації: О. Болюк «Профілювання та різьблення у художній системі оздоблення дерев'яної сакральної архітектури українських Карпат XVII – початку XX століття» за спеціальністю «декоративне і прикладне мистецтво» (Болюк, 2000); Л. Герус «Українська народна іграшка кінця XIX – першої половини XX ст. (історія, типологія, художні особливості)» за спеціальністю «декоративне і прикладне мистецтво» (Герус, 1997); Г. Івашків «Декор традиційної української кераміки XVIII – першої половини XX століття (іконографія, домінуючі мотиви, художні особливості)» за спеціальністю «декоративне і прикладне мистецтво» (Івашків, 2004); А. Колупаєва «Українські кахлі XVIII – початку XX століття (Історія. Типологія. Іконографія. Ансамблевисть) за спеціальністю «декоративне і прикладне мис-

тецтво» (Колупаєва, 1997); О. Макоїда «Біблійні цикли Осипа Сорохтея: проблема індивідуального творчого методу» за спеціальністю «образотворче мистецтво» (Макоїда, 2004); Р. Мотиль «Українська димлена кераміка XIX–XX століть. (Історія, типологія, художні особливості)» за спеціальністю «декоративне і прикладне мистецтво» (Мотиль, 2008); О. Тріска «Народна ікона на склі другої половини XVIII–XIX століття: європейський контекст» за спеціальністю «декоративне і прикладне мистецтво» (Тріска, 2009); О. Федорчук «Народні прикраси з бісеру Західної України XIX – першої половини XX століття (Історія, технологія, типологія, художні особливості)» за спеціальністю «декоративне і прикладне мистецтво» (Федорчук, 2004); О.Шпак «Українська народна гравюра XVII–XIX ст. (Історія. Іконографія. Засади декоративності)» за спеціальністю «декоративне і прикладне мистецтво» (Шпак, 1997).

Під керівництвом Михайла Станкевича на засіданнях Спеціалізованої Вченої ради Львівської академії мистецтв були захищені дисертації викладачів Інституту мистецтв ПНУ: Б. Бойчука «Народне декоративне мистецтво Покуття XIX–XX століття (Історія. Типологія. Художні особливості)» за спеціальністю «декоративне і прикладне мистецтво» (Бойчук, 2000); О. Дяків «Художні особливості декоративного мистецтва Західного Поділля XIX–XX століття (Історія. Типологія. Стилiстичні відмінні)» за спеціальністю «декоративне і прикладне мистецтво» (Дяків, 2007); О. Новицької «Українське народне мистецтво 1920–1980-х рр.: інтерпретація, оцінка, спростування» за спеціальністю «декоративне і прикладне мистецтво» (Новицька, 2003), а також на засіданні Спеціалізованої Вченої ради Харківської державної академії дизайну і мистецтв захищено дисертацію І. Чмелик «Художнє життя та мистецький процес Івано-Франківщини кінця XIX–XX століття» за спеціальністю «образотворче мистецтво» (Чмелик, 2006).

У 2008 р. в Інституті мистецтв Прикарпатського національного університету імені В. Стефаника М. Станкевич створив і очолив кафедру теорії та історії мистецтва, яку в 2009 р. об'єднав із кафедрою дизайну. Завдяки наполегливості та великим зусиллям Михайла Євстахійовича при сприянні керівництва ПНУ було створено Спеціалізовану Вчену раду по захисту кандидатських дисертацій за спеціальностями «декоративне і прикладне мистецтво» та «теорія та історія культури», де під керівництвом М. Станкевича захистили дисертаційні дослідження: Н. Золотарчук «Процесійні хрести та патериці Західної України XVII–XXI сто-

літь (традиції, новаторство, художні особливості)» за спеціальністю «декоративне і прикладне мистецтво» (Золотарчук, 2014); В. Лотоцька «Проблематика ідеальної сакральної природи довкілля в українському пластичному мистецтві XVI–XX століть (жанрова типологія, концепції, засоби художньої виразності)» за спеціальністю «теорія та історія культури» (Лотоцька, 2017); І. Матоліч «Соціальні та культурологічні засади українського мистецтва кінця XX – початку XXI століття» за спеціальністю «теорія та історія культури» (Матоліч, 2016); А. Радченко «Дерев'яний та металевий декор у міській архітектурі Гуцульщини і Покуття наприкінці XIX – у першій третині XX століття (генезис, типологія, стилістика)» за спеціальністю «декоративне і прикладне мистецтво» (Радченко, 2009). Дисертантами М. Станкевича були аспіранти та здобувачі з наукових та навчальних закладів не тільки Івано-Франківська та Львова, але й з Дрогобича, Косова, Тернополя, Кам'янця-Подільського, Хмельницького, Харкова, Почаєва, Києва. К. Волік «Дукачі – традиційна народна прикраса в просторі української культури» за спеціальністю «теорія та історія культури» (Волік, 2015); М. Гринюк «Декоративний народний розпис в інтер'єрі гуцульської хати (середина XIX – кінця XX століть)» за спеціальністю «декоративне і прикладне мистецтво» (Гринюк, 1997); Т. Зузяк «Художнє плетіння з рослинних матеріалів в Україні XIX–XX століття (Історія, типологія, художні особливості)» за спеціальністю «декоративне і прикладне мистецтво» (Зузяк, 2004); М. Маркович «Українські художні світильники XVI–XX ст. в контексті європейського мистецтва освітлювальних приладів (історія, типо-

логія, художні особливості)» за спеціальністю «декоративне і прикладне мистецтво» (Маркович, 2006); О. Осадча «Українська хатня ікона-образ кінця XVIII–XX століть як етнокультурний феномен (історія, типологія, художні особливості) за спеціальністю «теорія та історія культури» (Осадча, 2010); О. Панфілова «Мистецьке життя Кременеччини 20–30-х років XX століття» за спеціальністю «теорія та історія культури» (Панфілова, 2009); О. Слободян «Пістинський центр гончарства XIX – першої половини XX століття (історія, типологія, художні особливості, майстри) за спеціальністю «декоративне і прикладне мистецтво» (Слободян, 2001); О. Тихонюк «Мистецтво витинанки в Україні кінця XX – початку XXI століть» за спеціальністю «декоративне і прикладне мистецтво» (Тихонюк, 2010).

Висновки. Михайло Євстахійович завжди був відкритий до нових ідей і форм дослідження, відкритий до кожного дослідника мистецтва загалом. Він був харизматичною особистістю із високою європейською культурою, здатною до пошуку нових виражальних засобів та прийомів, щоб надати мистецтву сучасних рис та підняти його на більш високий рівень. Спрямованість у майбутнє, реалізована у творчості учнів і підтримці колег, забезпечила послідовність та розвиток дослідницької традиції народного мистецтва.

Вважаємо, що наукова та педагогічна діяльність М. Станкевича, його методична система, концепції та підходи щодо дисертаційних досліджень, а також створена ним наукова школа потребують подальших, більш детальних, наукових розвідок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Боднар О. Станкевич Михайло. Українське художнє дерево. *Мистецтвознавство '02: Науковий збірник*. Львів:СКІМ, 2003. № 2. С. 226–227.
2. Бойчук Б. Народне декоративне мистецтво Покуття XIX–XX століття (Історія. Типологія. Художні особливості) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 17.00.06. Львів, 2000. 18 с.
3. Болук О. Профілювання та різьблення у художній системі оздоблення дерев'яної сакральної архітектури українських Карпат XVII – початку XX століття : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 17.00.06. Львів, 2000. 18 с.
4. Волік К. Дукачі – традиційна народна прикраса в просторі української культури : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 26.00.01. Івано-Франківськ, 2015. 16 с.
5. Герус Л. Українська народна іграшка кінця XIX – першої половини XX ст. (історія, типологія, художні особливості) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.06. Львів, 1997. 19 с.
6. Гринюк М. Декоративний народний розпис в інтер'єрі гуцульської хати (середина XIX-го – кінець XX-го століть) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.06. Львів, 1997. 22 с.
7. Дяків О. Художні особливості декоративного мистецтва Західного Поділля XIX–XX століття (Історія. Типологія. Стилiстичні відміни) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 17.00.06. Львів, 2007. 18 с.
8. Захарчук-Чугай Р. Полудневий ужинок Михайла Станкевича. *Народознавчі Зошити*. 1998. № 4. С. 417–419.
9. Золотарчук Н. Процесійні хрести та патериці Західної України XVII – XXI століть (традиції, новаторство, художні особливості) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.06. Івано-Франківськ, 2014. 16 с.
10. Зузяк Т. Художнє плетіння з рослинних матеріалів в Україні XIX–XX століття (Історія, типологія, художні особливості) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 17.00.06. Львів, 2004. 18 с.
11. Івашків Г. Декор традиційної української кераміки XVIII – першої половини XX століття (іконографія, домінантні мотиви, художні особливості) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.06. Львів, 2004. 19 с.

12. Кафедри дизайну і теорії мистецтва: бібліографічний покажчик / Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Інститут мистецтв; ред. М.Є. Станкевич. Івано-Франківськ: Фоліант, 2015. 95 с.
13. Колупасва А. Українські кахлі XVIII – початку XX століття (Історія. Типологія. Іконографія. Ансамблевість) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.06. Львів, 1999. 17 с.
14. Лотоцька В. Проблематика ідеальної сакральної природи довкілля в українському пластичному мистецтві XVI–XX століть (жанрова типологія, концепції, засоби художньої виразності) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 26.00.01. Івано-Франківськ, 2017.22 с.
15. Макойда О. Біблійні цикли Осипа Сорохтея: проблема індивідуального творчого методу : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.05. Львів, 2004. 18 с.
16. Маркович М. Українські художні світильники XVI–XX ст. в контексті європейського мистецтва освітлювальних приладів (історія, типологія, художні особливості) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.06. Львів, 2006. 16 с.
17. Матоліч І. Соціальні та культурологічні засади українського мистецтва кінця XX – початку XXI століття: автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 26.00.01. Івано-Франківськ, 2016.20 с.
18. Мотиль Р. Українська димлена кераміка XIX–XX століть. (Історія, типологія, художні особливості) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 17.00.06. Львів, 2000. 18 с.
19. Никорак О. Життя, віддане науці. *Народознавчі зошити*. Інститут народознавства НАН України. 2017. № 2 (134). С. 491–497.
20. Никорак О. Українська народна тканина XIX–XX ст.: типологія, локалізація, художні особливості. Інтер'єрні тканини (за матеріалами західних областей України): автореф. дис. ... д-ра мистецтвознав. : 17.00.06. Львів, 2006. 36 с.
21. Новицька О. Українське народне мистецтво 1920 – 1980-х рр.: інтерпретація, оцінка, спростування : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 17.00.06. Львів, 2003. 20 с.
22. Осадча О. Українська хатня ікона – образ кінця XVIII–XX століть як етнокультурний феномен (історія, типологія, художні особливості) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства: 26.00.01. Івано-Франківськ, 2010. 19 с.
23. Откович В. Спроба портрета. *Михайло Станкевич. Бібліографічний покажчик*. Інститут народознавства НАН України. Львів, 1998. С. 5–8.
24. Панфілова О. Мистецьке життя Кременеччини 20-30-х років XX століття : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 26.00.01. Івано-Франківськ, 2009. 16 с.
25. Радченко А. Дерев'яний та металевий декор у міській архітектурі Гуцульщини і Покуття наприкінці XIX – у першій третині XX століття (генезис, типологія, стилістика) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 17.00.06. Івано-Франківськ, 2009. 16 с.
26. Саноцька Х. Ажурні витинанки. *Вільне життя*. 1987. 19 жовтня. (№ 194)
27. Селівачов М.Р. Монографічне дослідження про витинанки (Українські витинанки. Київ, 1986). *Народна творчість та етнографія*. 1988. № 1. С. 79–80.
28. Слободян О. Пістинський центр гончарства XIX – першої половини XX століття (історія, типологія, художні особливості, майстри) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.06. Львів, 2001. 16 с.
29. Слободян О. Дослідження мистецького феномену дерева. *АЛКОС: Літературно-мистецький альманах*. 2003. № 1. С. 51–52.
30. Станкевич М. Автентичність мистецтва. Питання теорії пластичних мистецтв. Вибрані твори. Львів : СКІМ, 2004. 190с. :іл.
31. Станкевич М. Теорія рами . Вибрані праці з історії і теорії мистецтва. Львів : СКІМ, 2015. 167 с.
32. Тихонюк О. Мистецтво витинанки в Україні кінця XX – початку XXI століть : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.06. Івано-Франківськ, 2010. 17 с.
33. Тріска О. Народна ікона на склі другої половини XVIII–XIX століття: європейський контекст : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 17.00.06. Івано-Франківськ, 2009. 16 с.
34. Федорук О. Передне слово . *Станкевич М. Українське художнє дерево XVI–XX ст.* Львів : Афіша, 2002. С. 5–6.
35. Федорчук О. Народні прикраси з бісеру Західної України XIX – першої половини XX століття (Історія, типологія, типологія, художні особливості) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 17.00.06. Львів, 2004. 20 с.
36. Чмелик І. Художнє життя та мистецький процес Івано-Франківщини кінця XIX – XX ст. : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 17.00.05. Харків, 2006. 16 с.
37. Шпак О. Українська народна гравюра XVII – XIX ст. (Історія. Іконографія. Засади декоративності) : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 17.00.06. Львів, 1997. 19 с.

REFERENCES

1. Bodnar O. Stankevych Mykhailo. Ukrainiske khudozhnie derevo. [Mykhailo Stankevich. Ukrainian artistic tree]. *Mystetstvoznavstvo* 02: Naukovyi zbirnyk. Lviv:SKIM, 2003. № 2. P. 226–227. [In Ukrainian].
2. Boichuk V. Narodne dekoratyvne mystetstvo Pokuttia XIX–XX stolittia (Istoriia. Typolohiia. Khudozhni osoblyvosti). [Folk decorative art of the Pokutty of the 19th – 20th centuries (History. Typology. Artistic features)] : avtoref. dys. ... kand. mystetstvoznav. : 17.00.06. Lviv, 2000. 18 p. [In Ukrainian].
3. Boliuk O. Profiliuvannia ta rizblennia u khudozhnii systemi ozdoblennia derevianoï sakralnoi arkhitektury ukrainskykh Karpat XVII – pochatku XX stolittia. [Profiling and carving in the artistic system of decoration of the wooden sacred architecture of the Ukrainian Carpathians of the 17th – early 20th centuries] : avtoref. dys. ... kand. mystetstvoznav. : 17.00.06. Lviv, 2000. 18 p. [In Ukrainian].

4. Volik K. Dukachi – tradytsiina narodna prykrasa v prostori ukrainskoi kultury. [Dukachi – traditional folk decoration in the space of Ukrainian culture] : avtoref. dys. ... kand. mystetstvozn. : 26.00.01. Ivano-Frankivsk, 2015. 16 p. [In Ukrainian].
5. Herus L. Ukrainska narodna ihrashka kintsia XIX – pershoi polovyny XX st. (istoriia, typolohiia, khuzhzhni osoblyvosti). [Ukrainian folk toy of the end of the XIX – the first half of the XX century. (history, typology, artistic features)] : avtoref. dys. ... kand. mystetstvozn. : 17.00.06. Lviv, 1997. 19 p. [In Ukrainian].
6. Hryniuk M. Dekorativnyi narodnyi rozpys v interieri hutsulskoi khaty (seredyna Kh1Kh- ho – kinets KhKh- ho stolit). [Decorative folk painting in the interior of a Hutsul house (middle of the 11th – end of the 20th centuries)] : avtoref. dys. ... kand. mystetstvozn. : 17.00.06. Lviv, 1997. 22 p. [In Ukrainian].
7. Diakiv O. Khudozhni osoblyvosti dekorativnoho mystetstva Zakhidnoho Podillia XIX – XX stolittia (Istoriia. Typolohiia. Stylistychni vidminy). [Artistic features of the decorative art of the Western Podillia of the 19th – 20th centuries (History. Typology. Stylistic differences)] : avtoref. dys. ... kand. mystetstvozn. : 17.00.06. Lviv, 2007. 18 p. [In Ukrainian].
8. Zakharchuk-Chuhai R. Poludnevnyi uzhynok Mykhaila Stankevycha. [Mykhailo Stankevich's midday meal]. *Narodoznavchi Zoshyty*. 1998. № 4. P. 417–419. [In Ukrainian].
9. Zolotarchuk N. Protsesiini khresty ta paterytsi Zakhidnoi Ukrainy XVII – XXI stolit (tradytsii, novatorstvo, khudozhni osoblyvosti). [Processional crosses and crutches of Western Ukraine of the 17th – 21st centuries (traditions, innovation, artistic features)] : avtoref. dys. ... kand. mystetstvozn. : 17.00.06. Ivano-Frankivsk, 2014. 16 p. [In Ukrainian].
10. Zuziak T. Khudozhnie pletinnia z roslynnykh materialiv v Ukraini KhIKh – KhKh stolittia (Istoriia, typolohiia, khudozhni osoblyvosti). [Artistic weaving from plant materials in Ukraine in the 19th – 20th centuries (History, typology, artistic features)] : avtoref. dys. ... kand. mystetstvozn. : 17.00.06. Lviv, 2004. 18 p. [In Ukrainian].
11. Ivashkiv H. Dekor tradytsiinoi ukrainskoi keramiky XVIII – pershoi polovyny XX stolittia (ikonohrafiia, dominantni motyvy, khudozhni osoblyvosti). [Decor of traditional Ukrainian ceramics of the 18th – first half of the 20th century (iconography, dominant motifs, artistic features)] : avtoref. dys. ... kand. mystetstvozn. : 17.00.06. Lviv, 2004. 19 p. [In Ukrainian].
12. Kafedry dyzainu i teorii mystetstva: bibliografichni pokazhchyk. [Departments of design and theory of art: bibliographic index] / *Prykarpatskyi natsionalnyi universytet imeni Vasylia Stefanyka, Instytut mystetstv; red. M.Ie. Stankevych. Ivano-Frankivsk : Foliant, 2015. 95 p. [In Ukrainian].*
13. Kolupaieva A. Ukrainski kakhli XVIII – pochatku XX stolittia (Istoriia. Typolohiia. Ikonohrafiia. Ansamblevist). [Ukrainian tiles of the 18th and early 20th centuries (History. Typology. Iconography. Ensemble)] : avtoref. dys. ... kand. mystetstvozn. : 17.00.06. Lviv, 1999. 17 p. [In Ukrainian].
14. Lototska V. Problematyka idealnoi sakralnoi pryrody dovkillia v ukrainskomu plastychnomu mystetstvi XVI–XX stolit (zhanrova typolohiia, kontseptsii, zasoby khudozhnoi vyraznosti). [The problem of the ideal sacred nature of the environment in Ukrainian plastic art of the 16th – 20th centuries (genre typology, concepts, means of artistic expression)]: 26.00.01. Ivano-Frankivsk, 2017. 22 p. [In Ukrainian].
15. Makoida O. Bibliini tsykly Osypa Sorokhteia: problema individualnoho tvorchoho metodu. [Osip Sorokthei's biblical cycles: the problem of the individual creative method] : avtoref. dys. ... kand. mystetstvozn. : 17.00.05. Lviv, 2004. 18 p. [In Ukrainian].
16. Markovych M. Ukrainski khudozhni svitylnyky XVI–XX st. v konteksti yevropeiskoho mystetstva osvittlivalnykh prykladiv (istoriia, typolohiia, khudozhni osoblyvosti). [Ukrainian artistic lamps of the 16th – 20th centuries. in the context of the European art of lighting devices (history, typology, artistic features)] : avtoref. dys. ... kand. mystetstvozn. : 17.00.06. Lviv, 2006. 16 p. [In Ukrainian].
17. Matolich I. Sotsialni ta kulturolohichni zasady ukrainskoho mystetstva kintsia XX – pochatku XXI stolittia. [Social and cultural foundations of Ukrainian art of the end of the 20th – beginning of the 21st century] : avtoref. dys. ... kand. mystetstvozn. : 26.00.01. Ivano-Frankivsk, 2016. 20 p. [In Ukrainian].
18. Motyl R. Ukrainska dymlena keramika XIX–XX stolit. (Istoriia, typolohiia, khudozhni osoblyvosti). [Ukrainian smoked ceramics of the 19th – 20th centuries. (History, typology, artistic features)] : avtoref. dys. ... kand. mystetstvozn. : 17.00.06. Lviv, 2000. 18 p. [In Ukrainian].
19. Nykorak O. Zhyttia, viddane nauksi. [A life devoted to science.] *Narodoznavchi zoshyty. Instytut narodozn. NAN Ukrainy*. 2017. № 2 (134). P. 491–497. [In Ukrainian].
20. Nykorak O. Ukrainska narodna tkanyna XIX–XX st.: typolohiia, lokalizatsiia, khudozhni osoblyvosti. Interierni tkanyny (za materialamy zakhidnykh oblastei Ukrainy). [Ukrainian folk fabric of the 19th–20th centuries: typology, localization, artistic features. Interior fabrics (based on materials from the western regions of Ukraine)] : avtoref. dys. ... d-ra mystetstvozn. : 17.00.06. Lviv, 2006. 36 p. [In Ukrainian].
21. Novytska O. Ukrainske narodne mystetstvo 1920 – 1980-kh rr.: interpretatsiia, otsinka, sprostuvannia. [Ukrainian folk art 1920–1980s: interpretation, evaluation, refutation] : avtoref. dys. ... kand. mystetstvozn. : 17.00.06. Lviv, 2003. 20 p. [In Ukrainian].
22. Osadcha O. Ukrainska khatnia ikona-obraz kintsia XVIII – XX stolit yak etnokulturnyi fenomen (istoriia, typolohiia, khudozhni osoblyvosti). [Ukrainian domestic icon-image of the end of the 18th – 20th centuries as an ethno-cultural phenomenon (history, typology, artistic features)] : avtoref. dys. ... kand. mystetstvozn. : 26.00.01. Ivano-Frankivsk, 2010. 19 p. [In Ukrainian].
23. Otkovych V. Sproba portreta. Mykhailo Stankevych. Bibliografichni pokazhchyk. [An attempt at a portrait. Mykhailo Stankevich. Bibliographic index]. *Instytut narodozn. NAN Ukrainy*. Lviv, 1998. P. 5–8. [In Ukrainian].
24. Panfilova O. Mystetske zhyttia Kremenechchyny 20-30-kh rokiv XX stolittia. [The artistic life of Kremenech region in the 20s and 30s of the 20th century] : avtoref. dys. ... kand. mystetstvozn. : 26.00.01. Ivano-Frankivsk, 2009. 16 p. [In Ukrainian].

25. Radchenko A. Dereviani ta metalevyi dekor u miskii arkhitekturi Hutsulshchyny i Pokuttia naprykintsi XIX – u pershii tretyni XX stolittia (henezys, typolohiia, stylistyka). [Wooden and metal decor in the urban architecture of Hutsul region and Pokuttia at the end of the 19th – in the first third of the 20th century (genesis, typology, stylistics)] : avtoref. dys. ... kand. mystetstvoznav. : 17.00.06. Ivano-Frankivsk, 2009. 16 p. [In Ukrainian].
26. Sanotska Kh. Azhurni vytynanky. [Openwork carvings.] Vilne zhyttia. 1987. 19 zhovtnia. (№ 194). [In Ukrainian].
27. Selivachov M.R. Monohrafichne doslidzhennia pro vytynanky (Ukrainski vytynanky. Kyiv, 1986). [Monographic research on vytynanka (Ukrainian vytynanka. Kyiv, 1986)] Narodna tvorchist ta etnohrafia. 1988. № 1. P. 79–80. [In Ukrainian].
28. Slobodian O. Pistynskiy tsentr honcharstva XIX – pershoi polovyny XX stolittia (istoriia, typolohiia, khudozhni osoblyvosti, maistry). [Pistinsky center of pottery of the 19th – first half of the 20th century (history, typology, artistic features, masters)] : avtoref. dys. ... kand. mystetstvoznavstva : 17.00.06. Lviv, 2001. 16 p. [In Ukrainian].
29. Slobodian O. Doslidzhennia mystetskoho fenomenu dereva. [Study of the artistic phenomenon of the tree.] ALKOS: Literaturno-mystetskyi almanakh. 2003. № 1. P. 51-52. [In Ukrainian].
30. Stankevych M. Avtentychnist mystetstva. Pytannia teorii plastychnykh mystetstv. Vybrani tvory. [Authenticity of art. The question of the theory of plastic arts. Selected works]. Lviv : SKIM, 2004. 190 p. : il. [In Ukrainian].
31. Stankevych M. Teoriia ramy . Vybrani pratsi z istorii i teorii mystetstva. [Theory of the frame. Selected works on the history and theory of art.]. Lviv : SKIM, 2015. 167p. [In Ukrainian].
32. Tykhoniuk O. Mystetstvo vytynanky v Ukraini kintsia XX–pochatku XXI stolit. [The art of vytynanka in Ukraine at the end of the 20th – beginning of the 21st centuries] : avtoref. dys. ... kand. mystetstvoznavstva : 17.00.06. Ivano-Frankivsk, 2010. 17 p. [In Ukrainian].
33. Triska O. Narodna ikona na skli druhoi polovyny XVIII–XIX stolittia: yevropeyskyi kontekst.[Folk icon on glass of the second half of the 18th–19th centuries: European context] : avtoref. dys. ... kand. mystetstvoznav. : 17.00.06. Ivano-Frankivsk, 2009.16 p. [In Ukrainian].
34. Fedoruk O. Perednie slovo. Stankevych M. Ukrainske khudozhnie derevo XVI–XX st. [Foreword. Stankevich M. Ukrainian artistic tree of the 16th-20th centuries]. Lviv : Afisha, 2002. P. 5–6. [In Ukrainian].
35. Fedorchuk O. Narodni prykrasy z biseru Zakhidnoi Ukrainy XIX – pershoi polovyny XX stolittia (Istoriia, tekhnolohiia, typolohiia, khudozhni osoblyvosti). [Folk jewelry from beads of Western Ukraine of the 19th – first half of the 20th century (History, technology, typology, artistic features)] : avtoref. dys. ... kand. mystetstvoznav. : 17.00.06. Lviv, 2004. 20 p. [In Ukrainian].
36. Chmelyk I. Khudozhnie zhyttia ta mystetskyi protses Ivano-Frankivshchyny kintsia XIX – XX st. [Artistic life and artistic process of Ivano-Frankivsk region at the end of the 19th – 20th centuries.] : avtoref. dys. ... kand. mystetstvoznav. : 17.00.05. Kharkiv, 2006. 16 p. [In Ukrainian].
37. Shpak O. Ukrainska narodna hraviura XVII – XIX st. (Istoriia. Ikonohrafia. Zasady dekoratyvnosti). [Ukrainian folk engraving of the XVII-XIX centuries. (History. Iconography. Basics of decoration)] : avtoref. dys. ... kand. mystetstvoznav. : 17.00.06. Lviv, 1997. 19 p. [In Ukrainian].